

Qassit

ILINNIARTITSISUNUT ILITERSUUT

IMAI

AALLAQQAASIUT	3
Ilinnusiaq pillugu	3
ILIKKAGASSATUT ANGUNIAGASSAT	4
EQQARTUKKANUT ATTUUMASUT	5
Tamakkiisumik isiginnineq	5
Sammisanik aaliangersimasunik itisilerineq	5
Regnearki atorlugu aningaasartuutissanik naatsorsuineq	6
Akissarsiat aamma akileraarutit	6
Bankimi ileqqaarneq aamma attartorneq	6
Aningaasaliinerit	6
Nunat assigiinngitsut aningaasaasa nalinginik naatsorsuineq	7
ILINNIUSIAP ATUARTITSINERMI ATORNERA	7
Didaktik pillugu eqqarsaasersuutit	7
LEKTIONIT MARLUK AAQQISSUUNnISSAAT	8
Atuartut hæftiat aamma suliassat	8
Sulissutigisassaq aallartitsinnagu	8
Sulissutigisap ingerlanerani	9
Sulissutigisap naammassinerani	9
QASSIT IMAI	10
Sulissutigisassat	10
Sulissutigisassaq 1: Efterskolernissamut neriutit	10
Sulissutigisassaq 2: Kisimi angerlarsimaneq	10
Sulissutigisassaq 3: Illoqarfik nutaaq	10
SULIASSAT ASSIGIINNGITSUT	11
Aningaasaliineq pillugu nalorsitsaarutit	11
Siunertat	11
Matematikkimi suliassat	12
TEKNIKKI	15
Qassit offline-kkut	15
Offlinemik ikkussinissamik ilitsersuut	15
Itisiliineq	16
PINNGUAAMMUT NASSUIAAT	18
ATUARTUT SULIAASA INERNERI	21
Sulissutigisaaq 1: Efterskolernissamut neriutit	21
Sulissutigisassaq 2: Kisimi angerlarsimaneq	22
Sulissutigisassaq 3: Illoqarfik nutaaq	23

Qassit

© banken.gl

Qassit aningaasat silarsuaaniittut aningaasaliinerlu pillugit paasissutisatut suliaapput, atuarfimmi anginernut matematikkimi atugassat.

AALLAQQAASIUT

Ilinnusiaq pillugu

Qassit ilinnusiaavoq, kalaallit atuartut aningaasaliineq pillugu paasinninnerunissaannik siunertaqartoq, aammalu matematikkimi sungiusarneqarnissaannik siunertalik. Ilinnusiaq atuarfimmi atuartunut anginernut matematikkimi atuartitsinermi atugassatut suliaavoq, taassumalu tapersertussaavaa Namminersorlutik Oqartussat matematikkimi ilinnikagassatut pilersaarutit atuartunut anginernut; aammattaq fagit akimorlugit atorneqarnissaannut piukkunnarpoq.

Grønlandsbankip Qassit suliaraa, Inerisaavik aamma immikkut ilisimasallit suleqatigalugit imarisaata pitsaassusaanut isumaginneqataapput.

Ilinnusiaq nittartakkami www.qassit.gl-imi, takuneqarsinnaavoq, uuma ilinniartitsisunut ilitsersuutip saniatigut aamma atuartunut hæfteqarpoq, silarsuarmut naatsumik ilitsersuutitalimmik, aammalu pinnguaammut ilitsersuut. Ilinniartitsisunut ilitsersuut allanneqarpoq ilinniartitsisoq paasissutissanik tunngaviusunik tumerusullugu aammalu isumassarsiutinik pissarseqqullugu, aammalu atuartut suliaasa inernerinik allassimasoqarpoq, ilinnusiamut ineriartortitanik. Suliassat immikkut nittartakkamit downloaderneqarsinnaapput, printerneqarlutillu atuartunut tunniunneqarsinnaallutik. Qanoq atorneqarsinnaanerit pillugu uani atuarsinnaavatit "ilinnusiap atuartitsinermi atorneqarnissaa".

Qassit pinnguaatit qisummik toqqavilittut suliaapput aaliangersimasumik sammisaqarfiusut, tassani atuartut niarsiassaarsinnaapput imaluunniit nukappiaasaarlutik, suna pissutigigaluarnelugu aningaasanik ileqqartariaqartut, imaluunniit aningaasat tungaasigut unammillernartunik eqqarsaateqartariaqartut. Oqaluttuat immikkoortut pingasuupput, taakku taaneqartarput sulissutigisassanik, sammiumasaq allequtalik qiniinnariaavoq. Sulissutigisassat naammassineranni atuartut pinnguaatip inerneril ilinniartitsisumut emailkkut nassiussinnaavai. Tamanna pillugu paasisaqaqqissinnaavutit, una immikkoortoq atuarukku "ilinnusiap imai".

ILIKKAGASSATUT ANGUNIAGASSAT

Atuartut Qassit samminerini siunertaavoq, makku saperunnaassagaat:

Matematikkimi	Aningaasaliinermut tunngasut
Procentinik paasinnittaaseq atorsinnaassagaat, avitat ilanngullugit	Nunat assigiinngitsut aningaasaasa nalingi naatsorsorsinnaassallugit.
Naatsorsuinermi eqqarsaatigisarialinillu inerniliiniarnermi kisitsissuteeqqamik qarasaasiamillu atuisinnaassasut	Aningaasalerinermi atortut atorsinnaassallugit, soorlu aningaasartuutissanik missingersuutit aamma erniat erniaat.
Kisitsinermi najoqqutassat atorsinnaassallugit, ileqqarnermut tunngatilugu ernianik naatsorsuinermi.	Nammineq isertitat aningaasartuutillu oqimaaqatigiissinnissaat.
Inuiaqatigiinni ineriartornermut, soorlu aningaasqarnermut, teknologiimut, pinngor-titamut, avatangiisinullu isummersuutinut at-tuumassuteqartut assersuutit ilisimasaqar-figissagaat.	Ileqqarnermut aningaasaliinermullu tunngasunut taaguutit paasillugit, soorlu aktienut obligationinullu tunngasut.
Ulluinnarnut pisiassanut, angallannermut, ineqarnermut, aningaasarsianik naatsorsuutinut akileraarutinillu naatsorsuutinut tunngatillugu pissaqarniarneq aningaasa-qarnerlu eqqarsaatersorfigisinnaassagaat.	Isummersorsinnaaneq "peqqinnartumik aningaasanut pissuseqarneq" pillugu, tassunga atatillugu siunnersuineq aningaasanillu atuilluarneq.
Sulinermi eqqarsaatersornikkullu inerniliinermi matematikki sakkutut tamatigoortut atorsinnaassagaat.	Sillimmaseeriaatsit assigiinngitsut pitsaaqutaat pitsaanngequtaallu nalungisaqarfigilissallugit.

Annertunerusumik immikkoortumi "atuartitsinermi ilinnisiap atornissaa"-ni ilikkagassatut anguniagassat pitsaanerpaamik qanoq anguneqarsinnaanersut atuakkit.

Ilikkagassatut anguniagassat qinerneqarsimapput matematikkimi anginerni ilikkagassatut anguniagassat tunuliaqutaralugit, taakku uani takuneqarsinnaapput:

http://www.inerisaavik.gl/fileadmin/user_upload/Inerisaavik/Laereplaner_dk/Aeldste_dk/Matematik_aeldste_dk.pdfk.pdf

Qassit suliarinerini alloriarfinni siunertat assigiinngitsut marluk aallaavigineqarput, "kisitsisilerinermi algebramilu" aamma "matematikkip atuuffini".

Oqartoqarsinnaavoq nalinginnaasumik qaammaasaqarnermi, atuarfimmi siunertaasumi aningaasanut tunngasut paasineqarsinnaaneri pisariaqartut. Inuiaqatigiinni atuiffiusuni nutaaliasuni pingaarluinnarpoq nammineq aningaasaatinik aqutsisinnaaneq, faginilu matematikkimi tamakku aningaasanut aningaasalerinermullu tunngasut ilanngulluarneqarsinnaapput, tassami uku taasat samminerini kisitsisilerinereq ilaasuaannarmat.

EQQARTUKKANUT ATTUUMASUT

Uani Qassit imaanik itinerusumik nassuiaanermi takuneqarsinnaapput, sulissutigisassat aningaasanut tunngasunik sammisaqarfigineranni atugassat, taakkulu ilinniartitsisut suliasanik suliaqarneranni isumassarsiorfittut atorineqarsinnaapput, aammalu ilinniusiamik sammisaqarnermi atuartut suliassaannut ilaartuutaasinnaallutik.

Tamakkiisumik isiginnineq

Qassimi eqqartukkat aningaasaqarnermut tunngasut.

Sulissutigisassani tamani suliassat makku ilaapput:

- Regnearki atorlugu aningaasartuutissanik missingersuutit.
- Ileqqaarneq bankimullu tunngasut, taakku ataani aningaasanik atorineq.
- Isertitat aningaasartuutillu oqimaaqatigiinneri.
- Akissarsianut akileraartarnermullu tunngasut.

Sulissutigisassaq 1-imi nunat assigiinngitsut aningaasaasa nalingi sammineqarput. Sulissutigisassaq 2-mi, aningaasaliineq, taassumalu ataani aktiet obligationillu sammineqarput. Sulissutigisassaq 3-mi illusinerlut sillimmasiinernullu tunngasut sammineqarput.

Qassini matematikkimut tunngasunik sammisat.

Sulissutigisani tamani suliassani makku ilaapput:

- Procentit avitallu.
- Ernianik naatsorsuineq, tamatuma ataani erniat pillugit kisitsineq.
- Matematikkimik atuineq ulluinnarni ajornartorsiutinik qaangiiniarnermi (nammineq aningaasaatinut tunngasut).

Taakkununggalu ilaapput matematikkimi sammisassat, sulissutigisassanut ataasiakkaanut immikkut tunngassuteqartut. Taakku aningaasalerinerlut sammisanut qanipput. Soorlu makku:

- Sulissutigisaaq 1-imi formelit atorineqassapput nunat assigiinngitsut aningaasaataannik naat sorsuinermit atortussat.
- Sulissutigisaaq 2-mi aningaasaliissutinik iluanaarutit naatsorsorneqassapput.
- Sulissutigisaaq 3-mi bankimi atornerit sillimmasiinerillu kisinneqassapput.

Sammisanik aaliangersimasunik itisilerineq

Ataani sammisanut 5-nut siunnersuuteqarpoq itisilerneqarsinnaasunut, Qassit atorneranni matematikkertitsinermit. Allaaserisami pingaartineqarpoq, qanoq ililluni aningaasaqarnermi sammisaqarnermi oqaatsit atortakkat ajornakusoortut atuartunut soqutiginarsarneqarsinnaanersut. Eqqarsaatigineqarpoq ilinniartitsisup matematikkimi formelit nalungeriissagai, taakkumi kisitassanik naatsorsuinermit atussallugit pisariaqarmata.

Regnearki atorlugu aningaasartuutissanik naatsorsuineq

Aningaasartuutissanik naatsorsuisinnaaneq pingaarluinnarpoq nammineq aningaasaatit aqunniassagaanni, Qassit-mi arlalinnik taamaattunik suliassaqarpoq. Atuartut ilaat sunngiffimmini suliffeqarnissaat ilimanarpoq, aningaasartuutissanillu naatsorsuineri tamanna aallaaviunissaa piukkunnarpoq. Assammik aningaasartuutissanik missingersuineq Excel-ilu atorlugu naatsorsuineq assigiinngissuteqarput. Atuartut amerlasuut Wordimik atuillaqqippit, kisiannili missingersuusiorminni Excelip periaasii iluartortaalu nalusarpaat. Soorlu eqqaaneqareersoq Qassit-ni nammineq kisitsisinnaasumik regnearkimik atuisartussaammata, piukkunnarluinnarpoq Excel ilisaritissallugu.

Akissarsiat aamma akileraarutit

Atuartut aningaasartuutiminnut missingersuusiormi namminneq sulinertik aallaavigisappassuk, taava piukkunnarpoq suliannut ilaatillugu namminneq aningaasarsiaminnut akileraartarnemullu tunngasunut naatsorsuinissaat. Akissarsiat akileraarutillu nalunassusai aaqqiivigineqarsinnaapput, nalunangittunnguaniiit nalunartorujussuarnut. Inuusuttunut immikkut makku kisinnissaat soqutiginarsinnaavoq: frikorteqarneq, akileraarnermut procenti, tiimimut akissarsiat qaammammusianut naleqqiullugit, aammalu isertitat A-t B-llu.

Bankimi ileqqaarneq aamma attartorneq

Eqqartukkat taakku atuartut amerlanerit nalunngisaqarfigunangilaat, taammaattumillu paasiuminaatsissinnaavaat. Bankimilu kontoqarnissaat ilimanarpoq, bankillu arlallit immikkut inuusuttunut kontot neqeroortigisarpaat, taakkulu piumasagaataat periarfissaallu atuartunut misissussallugit qaammaasaqarfusinnaavoq. Bankit assigiinngitsut ileqqaarnermi erniarititaat atuartunut assersuutsinneqarsinnaapput, aammalu sulissussinermut akigititaagaat. Tassangaaniit erniat naatsorsorneqarsinnaapput, imaluunniit sularineqarsinnaapput ileqqaarnermi atornermilu erniat, aammalu kassekredit qanoq paasisariaqarnersoq. Qassit-ni arlaleriarluni sammineqarpoq bankimi atornerup pisiniarfimmilu (piaartumik) atornerup assigiinngissutai, taakkulu samminerunissaat piukkunnarpoq atuinermut atorniarneq "pulaataamat" ingammik inuusuttut pulaffigisartagaat.

Aningaasaliinerit

Sammisaq alla inuusuttut nalunngisaqarfigerpiarunangisaat, kisianni uku tusaamassavaat "aktiemarkedet" aamma "børsen", Qassit-nilu sulissutigisassaq 2-mi aktiet obliganionillu nassuiarneqarput. Aammalu allatut aningaasaliisoqarsinnaavoq, soorlu illusinnikkut, soorlu tamanna sulissutigisaaq 3-mi sammineqartoq. Atuartitsineri qulakkeertariaqarpoq taaguutit qitiusut aningaasaliinermut tunngasut, atuartut tamakkununga tunngasunik suliqaalertinatik paasisimassagaat, soorlu: aktiekurs, pappiaqqat nalillit aamma iluanaarutit. Taaguutit atuartunit paasineqarsimanngippata Qassit atoreerlugit, DR-ip aningaasaliinermut atuarfia takuneqarsinnaavoq: www.dr.dk/NYHEDER/htm/magasiner/penge/pengekolen/investeringskolen. Atuartut ilinniartitsisortillu aamma aviisit inuusutissarsiornermut tunngasortaanik misissuisinnaapput, kisitsisitalinnik aktienut tunngasunik, taakkulu aallaaviusinnaapput naatsorsuineri atungasortaanik attuumassuteqartunut.

Nunat assigiinngitsut aningaasaasa nalinginik naatsorsuineq

Atuartut amerlanerit nunani allaniissimassapput imaluunniit internet atorlugu niiversimassalutik, taamaalillutillu aningaasat nalingi kisittariaqartarlugit, paasiniassagamikku pisiassartik danskit aningaasaanik qanoq naleqarnersoq. Aningaasat nalinginik naatsorsueriaatsit assigiinngimmata paatsuunganartoqarsinnaavoq, assersuutigalugu kisitseriaaseq nunamit nunamut allamut "killormut" atorneqarsinnaanngimmat, soorlu DKK-mit EUR-imut 750-iuvoq, EUR-imilli DKK-mut 13,5-iulluni! Nunallu ilaanni kurs 1 aallaavagineqartarpoq 100-unani, tamakkulu paatsuunganermut ilaasinnaapput.

Taamaattumik piukkunnarpoq atuartut paasitissallugit assigiinngitsunik kursilioroqarsinnaasoq, valutat kisiisa naatsorsortinnagit, kisiannili aamma kursit namminneq naatsorsortillugit – assigiinngitsutigullu takutillugit. Atuartitsineq piviusorpalaartillugu ullutsinnullu qanitsillugu kursit ullumikkut atuuttut atorneqarsinnaapput, soorlu nittartakkamit nammineq qinaasitillugit. Valutanut sorlernut sorlernillu aallaaveqarusunnersut. Soorlu Nationalbankip nittartagaa atorneqarsinnaavoq, unaluunniit pitsavik: www.valutakurser.dk

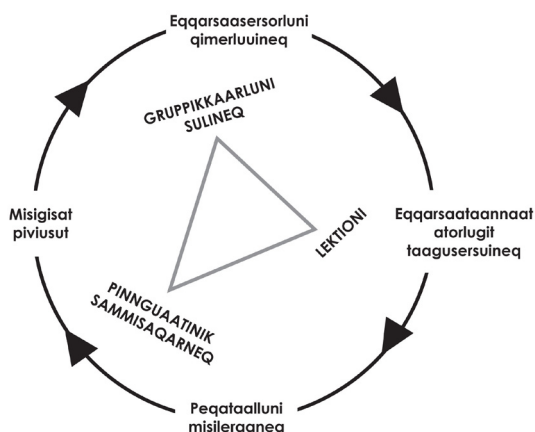
ILINNIUSIAP ATUARTITSINERMI ATORNERA

Qassit suliarineqarsimavoq matematikkimi atuarfiup klassiini anginerni 8. 9. aamma 10. klassini atorneqarsinnaanngortillugu. Siunertaasimavoq Qassit ilikkagassatut anguniagassat tulluartut malissagaat, klassimilu atuartitsinermi atorneqarsinnaassallutik.

Sulissutigisassat tamarmik Kalaallit Nunaat aallaavigaat, tamannalu oqaluttuani takuneqarsinnaavoq, pinguaatillu allequtaanittaaq takuneqarsinnaavoq.

Didaktik pillugu eqqarsaasersuutit

Ilinniaatigaluni pinguaatit atuartitsineq immikkut misigisaqarfingortissinnaavaa, nalinginnaasumik atuartitsinermingarnit. Atortussat allat pilersinneqartarput, atuartunullu soqutiginarninngortulit. Eqqortumillu aaqqissuukkaanni sulii angusaqarfiunerusinnaavoq!

Qassit pitsaasumik pissarsiffiussappata siunnersuutigaarput, ilinniusiaq atuartitseriaatsinut assigiinngitsunut allanut ilaatinneqassasoq.

Misigisaqaatigaluni pinguaatit ilinniarfiusut atorneri figurimi uani takutinneqarput, taanna Kolbip ilinniagaqarnermi cirkilianit isumassarsiffiussimavoq.

Periaaseq Københavnimi IT-Universitetimit aallaaveqarpoq, tassungalu ilaavoq atuartit-seriaatsit taarseraannissaat, taakkulu ilinniartitseriaatsit nalunngisaqariaatsillu assigiinn-gitsut tapersersorpaat. Tassalu makku naafferaanqassapput; gruppikkaarluni sulineq, tiimeqarneq aammalu pinnguaatinik sammisaqarneq (trekanti), tassa periaatsit taakku assigiinn-gitsut takutimmatigit nalunngisat paasinneriaatsillu qanoq pissarsiarineqartarneri (cirklen). Pitsaanerpaassaaq atuartut tamarmik ammalortup iluaniittut misilippatigit, taamaalillutillu ilinniusiap suliarinerani inissisimanerit assigiinn-gitsut aqquasaasammattigit.

Kaammattuivugut ilinniartitsisoq ilinniusiami suliaqarnermi ilaalluinnassasoq, piareersar-nerinnaanngitsumi imaluunniit "tiimini suliaqarnermi". Ilinniartitsisup sulinermi ilaalluin-nartup atuartut tapersersussavai itinerusumik nalilersuinerusumillu ilinniarnissaannik. Ataani takuneqarsinnaavoq assersuut, atuartitsineq tiimini marlunni sivilissusilik qanoq aqqissuun-neqarsinnaanersoq, qulaani eqqarsaatit aallaavigalugit.

LEKTIONIT MARLUK AAQQUSSUUNNISSAAT

Didaktikkimi eqqarsaasersuutit aallaavigalugit aajuna siunnersuut Qassit atorlugit tiimit mar-luk qanoq ingerlasinnaanerannik.

Piukkunnarpoq ilinniartitsisoq ilinnusiaq pillugu paasiniaareersimaguni, eqqarsaasersuutiger-eerlugulu sulissutissani 3-ni sorleq atuartut sammissaneraat. Atuartut namminneq qinigaqar-tinneqarsinnaapput – tamannali pisinnaavoq ilinniartitsisup eqqarsaasersuutigereersimap-pagu kingusinnerusukkut suliat klassimi ataatsimut eqqartorneqassanersut.

Atuartut hæftiat aamma suliassat

Atuartut hæftiata aallaqqaataa pinnguaatillu ilitsersuutaa atuartunut ilinniagassatut tun-niunneqarsinnaapput, atuartitsineq aallartitsinnagu, tassa millisarusullugu atuartut ilinniusiap qanoq atornissaanik sananeqaataanillu paasinninngitsoornissaat. Ilinniartitsisup pisariaqar-sorippagu atuartut ilinniusiap matematikkimut tunngasortaanut piareersartinneqarsinnaap-put, tassalu suliassanik tassunga tunngasunik kisitsisillugit, taakku nittartakkamit download-erneqarsinnaapput, ilinnusiaq sammitinnagu. Suliassattaq sammissallugit piukkunnarpoq ilinniarnermi ilinniusiap sammereernerata kingorna, tassami taakku sanaajummata ilinniusi-ami inuttaasut pingaarnerit aallaavigalugit. Taamaattumik suliassat atuartitsinerup nalaani atuartunut sukkanerpaanut tunniunneqartarsinnaapput, imaluunniit sulianut ilinniusiamut tunngasunut allanut atatillugu, angerlarsimaffimmi imaluunniit tiimip tulliani.

Sulissutigisassaq aallartitsinnagu

Sulissutigisassaq sorliugaluartoq sammineqassappat siunnersuutigaarput ilinniartitsisoq aallarniissasoq (minutsit 10-t missaanni) sulissutissami ilaasut matematikkimi taaguutit pil-lugit. Taamaalilluni qularnaarneqassaaq atuartut atugassatik nalunngeriissagaat. Immikkut piukkunnarpoq sulissutigisassani tamani formelit sammissallugit erniat erniaannut-, procen-tinut avitalerinernullu tunngasut, taamaattumik taakku pillugit aallaqqaasiisoqarsinnaavoq eqqaasitsilluniluunniit. Atuartut matematikkimi pikkorrissooreerpata aallaqqaasiisoqarsinnaa-voq aningaasaliinerni sakkuutit pillugit, soorlu regnearki atorlugu aningaasartuutissanik miss-ingersuusiorneq. Ilinniartitsisup saqqummiussassaminik sananermi, isummorsorfigisinnaavai uani ilitsersuummi immikkoortoq "eqqartukkat attorneqartut".

Tamanna pereerpat Qassit pillugit aallaqqaasiisoqarsinnaavoq (minutsit 5-t), tassani atuartunut nassuiaatigineqassaaq; qanoq atussaneraat, sulissutigisassaq sorleq qinissaneraat, piffissaq qanoq atsigisoq atussaneraat, kisimi gruppikkaarlutilluunniit sulissanersut. Piukkunnar-tipparput sulissutigisassap aallartinneraniilli atuartut marlukkaarlutik Qassit suliarisassagaat, eqqarsaasersorneq ajornartorsiutinillu qaangiiniarneq eqeersarusullugu.

Amerlanertigut sulissutigisassaq minutsit 60-it missaannik sivisussuseqartarpoq, atuartunut nalinginnaasunut, taamaattumik atuartut taamannak piffissalernerqarsinnaapput.

linniusiami periarfissaqarpoq atuartut suliami inernerinik (matematikkimi suliat ineneri) ilinniartitsisuminnut email-ikkut nassiussisinnaanerannik. Isumaqaatigiissutigereersuuk atuartut taamaaliussanersut piffissap naanerani. Atuartumuttooq iluaqutaasinnaavoq sulinerisa nal-aanni formelsamlingimik atorsinnaagunik.

Sulissutigisap ingerlanerani

Atuartut Qassilerinerini ilinniartitsisoq eqqissisimaarsinnaavoq, ikiuuttarlunilu apeqqutis-saqartoqarpat ajornartorsiuteqarlunilu matematikkimi suliassat nalunartut pillugit.

Ilinniartitsisoq aamma sammisamut ilaanagerusinnaavoq, klassimi pisorujoorluni, aperisarlunilu qanoq ingerlasoqarnerisooq, aammalu paasiniarlugu atuartut malugineraat sulissutigisas-sami suliatik ilikkariikkaminnut tunngassuteqarnerisut. Ilinniartitsisup nammineq nalilissavaa klassimi aaliangersimasumi pissuseq suna iluarnerunersooq.

Sulissutigisap naammassinerani

Piffissaliussaq ingerlareerpat piukkunnarpoq atuartut klassimi aperissallugit suliassat sorliit nalunartinneraat, paaserusullugu annertunerusumik nassuiaattariaqarnerisut (minutsit 5-it). Tamatuma kingorna piffissaq ingerlareersimassaaq, kisianni tiimip tulliani sulissutigisassaq ingerlateqqinneqarsinnaavoq – assersuutigalugu atuartunut suliassat immikkuullarissut suliaritillugit, imaluunniit sulissutigisami aningaasarsionermut tunngasumik itisiliilluni (takuuk immikkoortoq "eqqartukkat attorneqartut"), tamannalu piukkunnarpoq atuartut tamarmik assigiinnik sammisaqareersimappata, assigiinnillu suliaqarsimallutik.

Ilimanarpoq atuartut sulissutigisassat sukkaqaatigiinnatik naammassisassagaat. Ilaat naammassiaassapput, ilaallu piffissarititap iluani naammassinaviaratik. Atuartut sukkasuut immik-kut suliassinereqarsinnaapput.

QASSIT IMAI

Tulliuttumi Qassit-ni sulissutigisassat 3-t eqqartorneqassapput, taakunanilu suliassartai assigiinngitsut.

Sulissutigisassat

Sulissutigisassani tamani pinnguaammi qisummik toqqavilimmi atuartut illoqarfikkut ingerlaartassapput, taamaaliornerminni oqaluttuunneqassapput inuttaasoq pingaarneq pillugu. Oqaluttuap iluani ilaapput aningaasarsionermut apeqqutit akineqartussat, matematik-kimilu suliassat kisinneqartussat. Tamakku sulissutigisassamit sulissutigisassamut assigiinngitsuupput, apeqqutaavoq atuartut suut aqqusaarneraat, sulissutigisassanili tamani ilaapput; procentinik avitanillu kisitsineq, aningaasartuutissanik missingersuineq aammalu aningaasat pillugit nalorsitsaarinerit. Suliassat qanoq imaqaraluarunik, sulissutigisassani tamani ilaapput.

Sulissutigisassaq 1: Efterskolernissamut neriutit

"Efterskolernissamut neriutini" atuartut pingaarnertut inuttat 4-t arlaat qinersinnaavaat (pinnguaammi nikisittakkat), tamarmik 9.klassimi atuartuupput Danmarkimi efterskolernissaminut katersisut. Taamaattumik inuttaasoq pingaarneq suliffittaartariaqarpoq, tassungalu tunngatillugu akissarsianut akileraarnermullu tunngasut naatsorsortariaqassallutik. Bankimi kontortartariaqarpoq, aningaasartuutitut missingersuusiusalluni, isertitallu aningaasartuutillu oqimaqaqatigiisissallugit.

Inuttaasorput pingaarneq Danmarkiliarnermini Islandikkuussaaq, taamaattumik nunat aningaasaasa nalingi kisinneqartassapput.

Sulissutigisassaq 2: Kisimi angerlarsimaneq

"Kisimi angerlarsimaffimmi" inuttaasut pingaarnertut marluk ilaat qinerneqarsinnaavoq, taava oqaluttuuaq aallartissinnaangussaaq. Tassani inuttaasoq pingaarneq angerlarsimaffimminut nuuttussaavoq, tamatumalu kingunerisa ilagaat nutaanik akiligassaqalerneru, akilertariaqakkaminik. Tamatuma kinguneraa nerisassanut aningaasartuutit missingersorneqarnissaat, ileqqaarnissaq bankimilu atornissaq, taakkulu akilerarneqartussaallutik!

Inuttaasup pingaarnertut qatanngutini arnaq angajulleq pulaarpoq, unammillutillu kina aktiet aqutigalugit iluanaarnerussanersoq. Imaluunniit obligationisigaanni iluarnerunerpa?

Sulissutigisassaq 3: Illoqarfik nutaaq

"Illoqarfimmi nutaami" atuartut Inuk Najalu malinnaaffigissavaat, aappariit 20 qaangerlugit ukiullit, taakku nutaanik suliffittaassapput tassungalu atatillugu illoqarfimmut nutaamut nuusallutik. Taamaattumik illut akiinik naatsorsuisariaqarput, tassungalu tunngatillugu bankimi aningaasanik atortariaqarlutik. Inuttaasut pingaarnertut tamarmik akissarsiaat qaffapput, eqqarsaatigaallu aningaasat qaffaataasut ileqqaassanerlugit.

Inuk Najalu aamma sillimmasertariaqarput, aammalu isummerfigissallugu umiatsarsissanerlutik imaluunniit meerartaarniarsarissanerlutik. Kisianni taakku piffissaq ungasinnerusoq isigalugu qanoq akeqassappat, qanorlu akissaqartinneqarsinnaappat? Taavalu aamma ikinngutaasa ilaat sukkasuumik atorpoq...

SULIASSAT ASSIGIINNGITSUT

Suliassiisutigisani pointinnattoqarsinnaavoq assigiinngitsutigut pingasutigut: matematikkimi suliassat inernerisigut, aningaasarsiornermi nalorsitsaarutininik eqqortumik akinertigut, imalu- unniit inuttaasup angorusutaanik angusinikkut, soorlu aallaasinissamut akissaqalernikkut. Suliassiisutigisat inuttaasulluunniit pingaarnertit sorliit qineraluaraanni pinnguurtup taakku tamaasa eqqaamasariaqarpai.

Aningaasaliineq pillugu nalorsitsaarutit

Suliassiisutigisani tamani tallimanik eqqoriagassaqqarpoq, taakkulu suliassiisummi siornati- gut nassuiareerneqarsimasunut atassuteqqarput, assersuutigalugu aktienut sillimasiinernullu tungasut. Tamarmik apeqqutitit sanaajupput, pingasunik assigiinngitsunik akineqarsinnaas- ut, tassanilu akissut eqqortoq kisitseqqaarluni nassaarisariaqaqqanngilaq.

Nalorsitsaarineq: Erniat akiliinerlu

Kim nuussalluni eqqarsalerner-
nalaani atornissani
eqqarsaatigisimavaa.
Bankimi aningaasanik
attartussagaanni erniat
aklorsorneqartassapput. Erniat
suugamik?

1: Skatti immikkut ilanngutaq
2: Aningaasanik attartornermi
ataasiagassatut akiliineq
3: Aningaasat piffissap

1

2

3

TULLIA

Siunertat

Atuartut sulissutigisassani tamani siunertat pingasut anguniakkatik qinissavaat. Taakku sulis- sutip ingerlanerani takkuttussapput, tassami atuartut siunertanik qinigassaqqassammata. Siunertamik angunerannut angunnginnerannulluunniit apeqqutaassaaq qinigassat suut qinerneerat. Anguniakkat angulluarneqassapput periarfissat piukkunnartut piviusullu qin- erneqarpata, aningaasat cafenut assigisaannullu atornagit.

Juullimi tunissut

Pingasunik taasqaqit Peter-p pisassaminik sipaarfigerusutaanik. Pointinnassutigeqqissavat Peter Juullimi piumasaminut akissaqassappat.

Skuut

Ilup iluani skuut atortakkat,
Sismiunullu assaminik asaahnermi
isaneq, katilugit aka 1000
kruunit.

Snowboardi

Snowboardi nutaaq, maanna pia
nungularisimaganik, board nutaaq
akeqarpoq 1600 kruunit.

Aallaat

Aallaat pinut nutaaq ataatami
pia atortarunnaarlugu, aallaat
akeqarpoq 2200 kruunit.

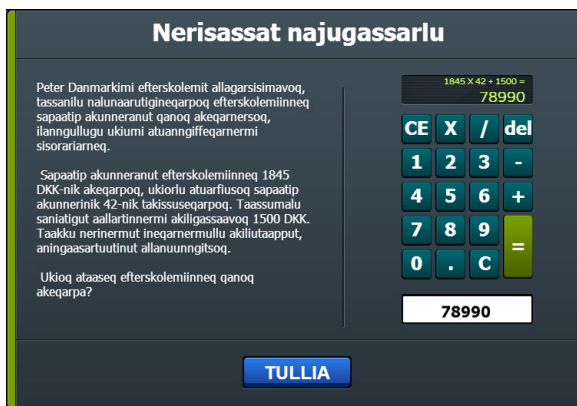
TULLIA

Matematikkimi suliassat

Sulissutigisani tamani 15-inik taamaattoqarpoq, ataatsimut isigalugit imannak immikkoortinneqarsinnaapput:

Kisitsissuteeraq

Uani atuartut matematikkimi ajornartorsiummik suliassaminik tunineqassapput, taamaallutillu kisitsissuteeraq atorlugu ajornartorsiut isumagissavaat. Assersuutigalugu procentilerinerusinnaavoq, tassanilu kisitsisit "kipungasut" agguarneqarlutillu amerlisarneqartussaallutik. Kisitsissuteeraq suliassap iluaneereerpoq.

Regnearki

Taanna aningaasartuutissanut missingersuusiornermi atorneqakkajuppoq, tassanilu atuartut regnearkimut assingusumut imersuissapput, tassanilu Excel assigalugu ikkussuiffissanut kisitsisinik ikkussuereernermi inernera nammineq takkuttarpoq.

Sapaatip akunn	Timit	Akissarsiat
1	4	85
2	2	50
3	7	50
4	4	85

Inernera 1130

Kisitassap isikkua

Suliassani taakkunani atuartut tunineqassapput paasissutissanik suliassap qanoq suliarinissaanik aammalu inerneranik, taava nammineq kisitsisit inissitsitissavaat ikkussortakkatut, taavalu taamaallutik assigiissitaq aqaqillugu. Suliassat taakku sularinerini formelit nalunngittariaqarput.

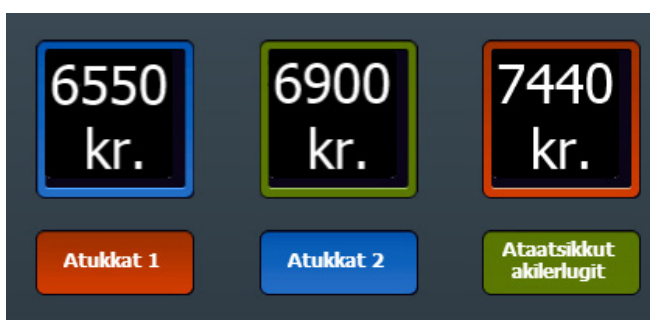
Atugassat

Uani atuartut oqariartuummik tunineqassapput aamma isummersuutunik 3-5-inik tassunga tunngasunik. Taava atuartut isummer-suutit oqariartuummut tunngasut nalunaaqutsissavaat.

Atugassat ataatsimoortikkitt

Uani suliaaavaq matematikkimi ajornartorsiuat assigiinngitsunik nassuiarneqarsinnaanera, soorlu kisitsit 35 avitanngorlugu imaluunniit procentinngorlugu. Aammalu paasissutissat atugassat allatanit aanissaat, assersuutugalugu illut 3-t akinut eqqortunut atassusernissaat.

Atugassat immikkoortinneri

Uani atuartut tunineqassapput allakkamik naatsumik, immikkoortutillillu marluk, paasisatik tunuliaqutaralugit, atugassat 5-t inissaannut inissitasaanik. Assersuutugalugu makkuusinnaapput aningaasartuutit aaliangersimasut allanngorartullu.

Multiple choice

Taakku skemaapput nalinginnaasunik apequtitallit, tassani atuartut aperineqassapput, akissutissaqarporlu 3-5-inik assigiinnigitsunik. Uani kisitassaqaartanngilaq isigineqarnerummata aningaasaliinermut tunngasut. "Atortut eqqortut qinikkiit" – akерlianik uani akissut eqqortoq ataasiinnaavoq.

250 kr.

2.500 kr.

25.000 kr.

2+2=4

TEKNIKKI

Qassit nittartakkakut www.qassit.gl -kkoorpoq, taamaattumik tunngaviatigut computeri tablettiluunniit internettimik atassutillit kisiisa pinnguaatip atornissaanut atorfissaqartitaapput.

Ilinnisiaq nipitaqarpoq, tamannali pinnguaatip misigisaqarfiginissaanut pingaartorsu-unngilaq peerneqarsinnaallunilu, klassip iluani sulinermut akornutaappat. Aamma atuartut hovedtelefuuninik atorsinnaapput – taamaaligunilli ataqaatigiinnissaat gruppikkaarnissaallu killilerneqassaaq.

Qassit toqqorneqarsinnaanngilaq uterfigineqarsinnaannanilu. Aamma Qassit aallaqqaataanit aallarteqqissaaq atornerani browseri opdaterneqarpat. Teknikki pillugu ajornartorsiateqaraanni Grønlandsbanki saaffigineqarsinnaavoq emailikkut: Qassitsupport@banken.gl

Malugiuk: Qassit HTML5-ikkut allaqqammat, pisariaqarpoq browserip nutaakannersuunissaa. Ataani takuneqarsinnaavoq qanoq nutaatigissanersoq:

Computerini browserinut minnerpaamik piomasaaqatit

Browser	Explorer	Chrome	Firefox	Safari	Opera
Version	9 eller nyere	29 eller nyere	23 eller nyere	5,1 eller nyere	17 eller nyere

Tabletsini systeminut aqutsisunik minnerpaamik piomasaaqatit

Styresystem	IOS	Android	IE Mobile
Version	4	3	10

Qassit offline-kkut

Qassit aamma nittartakkamit downloaderneqarsinnaavoq, taamaalippallu computerimut ikineqarsinnaalluni, ilinnisjarlu tassani atorneqarsinnaanngussaaq. Taamaalillunilu internettimut attaveqanngikkaluarluni atorneqarsinnaalissaaq. Offlinekkut ikkunniisaanut ilitsersuut ataani atuaruk. Internettikkuat attavik pitsaanngippat imaluunniit peqaanngikkaanni, periaaseq taanna pitsaanerpaassaaq. Onlinekkut Qassit atoraanni ersarivitsinagu atorneqarsinnaavoq. Titartagartai ersernerlunninngussapput, akerlianilli ilinnisiaq atorneqarsinnaassaaq internettikkuat attaviluffeqarfinni.

Offlinemik ikkussinissamik ilitsersuut

Malugiuk: Qassit offlinekkut atussagukkit computerimi Googlep browseria Chrome atortuussaaq. Pissutaavoq offlinekkut atortoq Chromemut app-iummat.

Sukkasuumik ilitsersuut

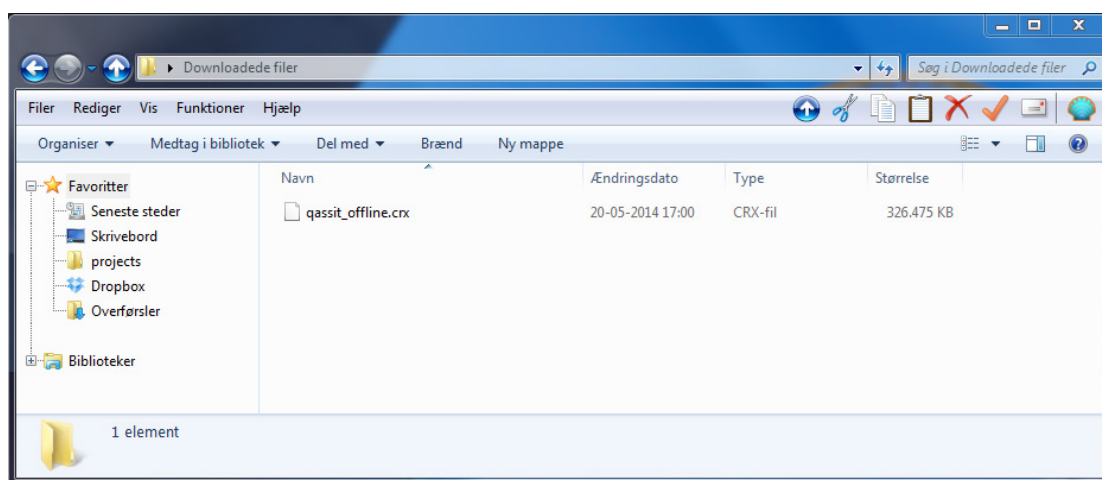
- Downloaderuk [qassit_offline.crx](#) nittartakkamit (onlinekkoortillugu).
- Chromemut ikkuguk: <chrome://extensions> filii isertillugu iperarlugulu.
- Qassit offlinekkut aallartinnissaa, Chrome ammaruk, sanimut ingerlatiguk app likationimut ikkuteriikkannut: <chrome://apps>

Itisiliineq

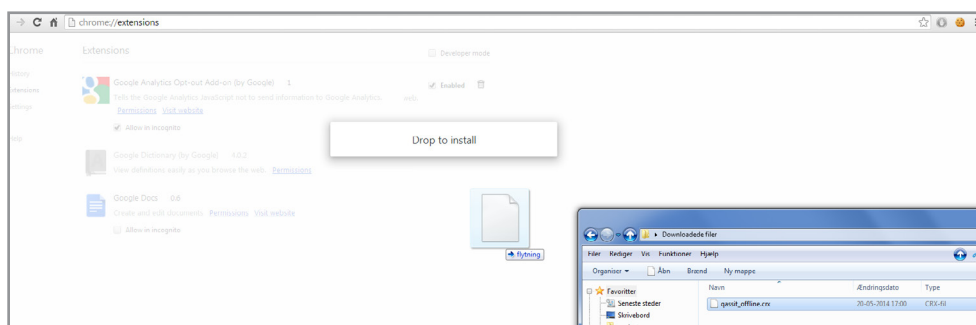
Qassit offlinekkut atussagaanni pisariaqarpoq fili qassit_offline crx downloadernissaa nittartakkamit. Taamaalissagaanni soorunami internettikku atassuteqartariaqarpoq. Fili 200 MB-nik imaqqortutigaaq taamaattumik nuutsinnera sivilisuaarsinnaavoq, kisianni ataasiarluni fili downloadereeraanni sinnerani offlinekkut atorreqarsinnaavoq.

Qassit_offline.crx taaneqartarpoq Chromemut ikkunneqassaaq tassuunalu atorreqarluni (offlinekkooraluaraanniluunniit).

Qassit ikkukkukkit atorukkilluunniit computerikkut, taava qassit_offline.crx computerimi atukkarniissaaq. Fili downloadertariaqanngilaq computerini attuumassuteqartuni, kisianni computerimit computerimut kopeerneqarsinnaavoq usb-stik assigisaaluunniit atorlugu. Ik-kussineq aamma offlinekkoorsinnaavoq.

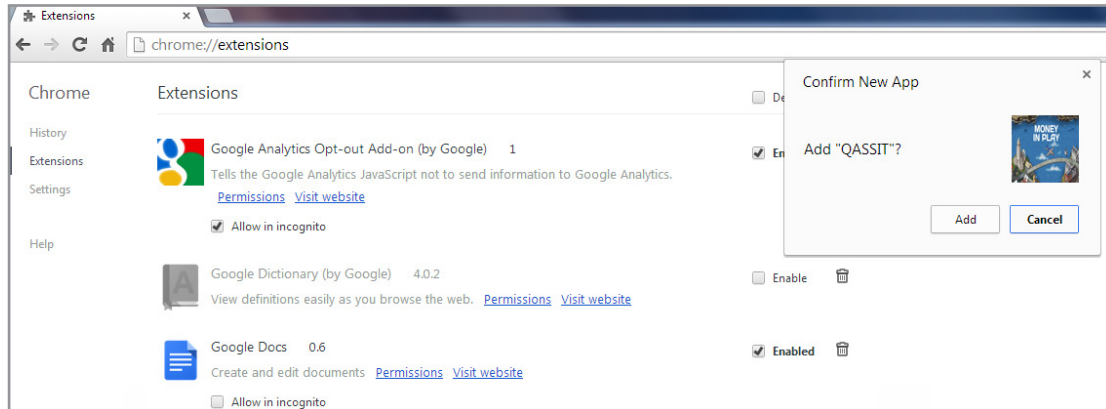

Qassit ikkutissagaanni ammartariaqarpoq Chromep ilasarfia. Nassaarissallugu ajornannginnerpaavoq allakkaani: `chrome://extensions` browserip adressianut allaffissaanut. Taava qassit_offline.crx-fili computerernit over I Chromemut nusunneqassaaq.

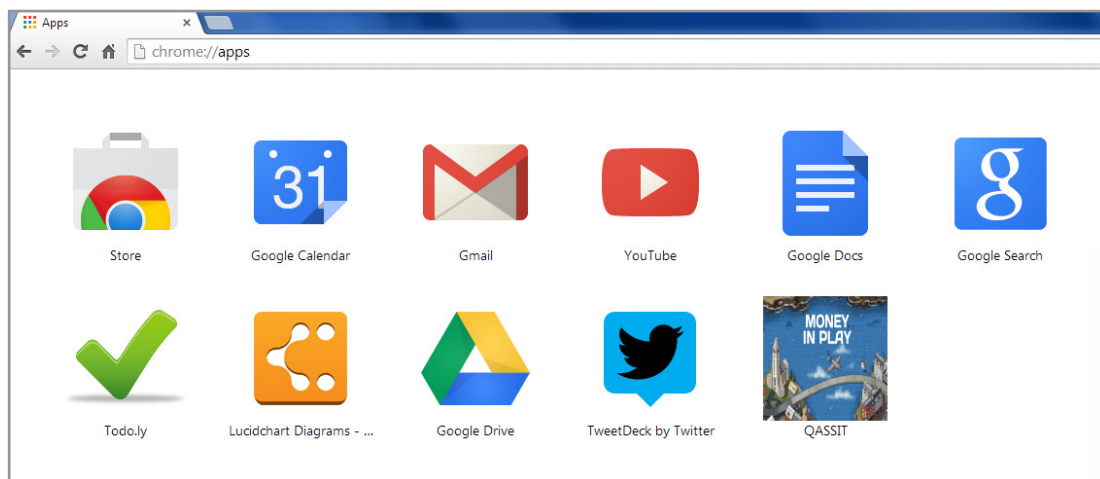

Fili iperaruk sekundialunnguillu utaqqillutit. Maannalu aperineqassaatit ikkukkusunnerit. Angeruk. Maanna Qassit Chromemilerput, tassannganiillu aallartinneqarsinnaalerlutik.

Qassit aallartissagaanni Chrome quppernera programmimik applikationimik taaneqartartumik imalik ammarneqassaaq.

Fili iperaruk sekundialunnguillu utaqqillutit. Maannalu aperineqassaatit ikkukkusunnerit. Angeruk. Maanna Qassit Chromemiilerput, tassangaaniillu aallartinneqarsinnaalerlutik.

PINNGUAAMMUT NASSUIAAT

Uma ilitsersuutip assinga atuartut hæftianni pioreerpoq, tassani eqqartorneqarput qanoq sulissutigisassat (computerimi pinnguaat) atorneqartarnersoq.

Sulissutigisassat aallartinneqassapput www.qassit.gl-imi

Maluginiaruk pinnguaat ingerlanerani toqqorneqarsinnaanngimmat, aammalu browseri opdatererneqarpat aallaqqaataaniit aallartissammat.

Siullermik qinigassat sulis-
sutigisassaq sorleq atus-
sanerlugu qinissavat, taava
atit/atisi allassavasi.

Pinnguaat qineruk:

Kisimi angerlarsimaneq

"Kisimi angerlarsimanermi" inuttaasorput pingaarneq 19-inik ukioqarpoq aaliangersimallunilu angerlarsimaffimminit nuunniarluni.

Illu ulikkaqqavog meeqqallu init ataatsimut najugarisariaqarpaat, ineeqqat ilaanni pingasut najugaqarput. Taamaammat nammineq initaarnissaq pisariaqalersimavog, aleqaalu Lena ukiut marluk manna sioqqullugu taamaalioreersimavog. Qanorlimita pisussa q ingerlassava? Tamanna aaliangingsaq ilaaffigisinnaavat.

Atit allaguk:

TULLIA

Kinguninngua aaliangis-
savat sulissutigisami inut-
taasog pingaarneq.

Inuttaasussat pingaarneq aaliangeruk

Kim

Ukiut: 19

Suliffik: Atuarfimmik vikarin
Nuannaartorisag: Obama

Sunngiffimmi sammisartagaq: Arsaanneq

Sooq nuuttariaqarneq: Akissaqartingunaraku. Aammalu ikinnutit pulaartarnerat nuannernerussangunarpoq.

Oqasinnaaq: Yes we can.

TULLIA

Videominermik aallaqqaasiisoqareerpat skærmi ikiorti takutinneqassaaq, tassani nassui-
arneqarpoq pinnguaammi sunik toortagaqarnersoq atortoqarnersorlu.

Uani takuneqarsinnaavoq takussutissaq:

Uani takusinnaavat aningaasat tungaasigut qinikkatit qularnaatsuu-nersut imaluunniit qularnartuunersut.

Aajuku pointinnattaatit

Uani takusinnaavat sulissutigisap matematikkimi suliassartaani akissutitit ajunnginnersut imlt. kukkunerisut.

Aajuna angunia-gas-satut naam-massisassat.

Uani qinersinnaavatit oqaatsit, piffisap paarinera aamma downloadi-ineq, imlt. suliavit mailerutiginissaat. Menuimi pinnguarneq unitsissinnaavat, imaluunniit skærmi ikiuut saqqummersillugu.

Uani takusinnaavat aningaasaliinermut nalorsitsaarineri akissutitit ajunnginnersoq kukkuner-sorluunniit.

Illoqarfimmi angalaassaguit tuugassaq [tungujortoq](#) pinnguaammi klikkissavat.

Tuugassaq klikkerukku saqqummissaaq oqaluttuami inuttaasumut pingaarnermut tunn-gasumineq imlt. suliassaq isumannaagassaq.

Aajuna suliassaq assersuut kisitsissutee-raq ilaareersoq atorlugu isumagisas-saq:

Apeqqut kukkullutit akigukku takutin-neqassaaq qanoq kisittariaqarsim-agaluarnerit. Suliassat ilaanni reg-nearki kisitsisinik immersortariaqarpoq. Maluginiaruk regnearkimi inernerup takutittarfia nammineq ingerlaqqit-tarmat, allaffissami kisitsisinik allanik allakkaangavit.

Nalunassuseq apeqquataalluni suliassaq apeqqulluunniit eqqortumik akigukku 5, 10 imlt. 15 pointinnattassaait.

Sulissutigisassaq naammassigukku video naggataarut naatsoq takutinneqassaaq, taavalu takussutissaqarfik saqqummissaaq, tassanilu takusinnaavatit angusatit. "Resultat" klikkerukku angusatit downloadersinnaavatit mailerutigalugilluunniit.

ATUARTUT SULIAASA INERNERI

Sulissutigisaq 1: Efterskolernissamut neriuitit

1. Tablet

- a. $2.799/2 = 1.399,50$ kr.
- b. $1.399,50/45 = 31,1 \approx 32$ tiimit
- c. $2.799-2.299=500/2.799 \times 100 = 17,8 \approx 18 \%$

2. Computeri angallattagaq

- a. $7.499/3 = 2.499,66 \approx 2.500$ kr.
- b. $(7.499-2.500)/57 = 87,7 \approx 88$ tiimit c. $999*(555/100) = 5.544,45$ kr.

3. Efterskolernermi weekendini angalasarnerit

- a. $60*4 = 240$ kr./qaam. standardbilletimut, qaam. 185 kr. Wildcardimut.
- b. $240-185 = 55$ kr.
- c. $(60*4) + (30*4) = 360$ kr. Standardbilletti nerinertalik
 $((30*4)*0,75)+185 = 275$ kr. Wildcardi nerinertalik

4. Sisorariarluni atuanggifqarneq

- a. Iverutit: $395/100*91 = 359,45$ kr.
 Qarliit: $299/100*91 = 272,09$ kr.
 Tujuuluaraq: $149/100*91 = 135,59$ kr.
- b. $(359,45+272,09+135,59)-500 = 267,13$ c. $420*0,75 = 315$ NOK
 $315/100*91 = 286,65$ kr.

5. Ukiaanerani atuanggiffik

- a. $(12+8)/100*749,50 = 149,90$ DKK ≈ 150 kr.
- b. $1.000 - 150 = 850$ kr.
- c. $150/1000*100 = 15 \%$

6. Efterskolimi: Linjefagimik qinigaqarneq

- a. $3.799 * 0,85 = 3.229,15$ kr. b. $4.895 * 0,80 = 3.916$ kr.
- c. $(3.916-3.229,15)/3.916*100 = 17,5 \%$

7. Angalanissamut qinersineq: Folkekirkens Nødhjælp

- a. $1.000/50,79*100 = 1.968,89$ ZAR
- b. $(1.250+155) /100*50,79 = 713,60$ kr.

Sulissutigisassaq 2: Kisimi angerlarsimaneq

1. Pequtit

- a. $(999+399+1.999+1.495)*0,92 = 4.500,64$ kr. b. $(749+649+1.649+1.845)*0,90 = 4.402,80$ kr. c. Pisattat

2. Aningaasartuutitut missingersuut

- a. Bussimut månedskortimik qinersineq: $4.250-(975+500) = 2.775$ kr.
 Bussimut klippekortimik qinersineq: $4.250-(975+(120*3)) = 2.915$ kr.
 b. Aningaasat nuannaarniutitut 10-15%-it atoraani isumatusaarneruvoq.
 c. Bussimut månedskortimik pisigaani qanorsuaq bussertoqarsinnaavoq. Klippikorti qinerneqarpat 11-nik klippeqarpoq, qaammammut 33-t atorneqarsinnaapput.
 d. $9*46 = 1.656$ kr.
 e. $1.999/46=43,5 \approx 44$ tiimit

3. Sukkasuumik atorneq

- a. $5.000*17,5*540$
 $100*360 = 1.312,50$ kr.
 $(5.000 + 1.000 + 1.312,50) / 18 = 406,25$ kr. b. $5.000*15,5*360$
 $100*360 = 775$ kr.
 $(5.000+500+775)/12 = 522,92$ kr.
 c. Atuartut qinigassaraat qaammattini 12-ni imlt. 18-ni atugartik taarsersornissaanut.
 d. Akissut imaasinnaavoq, taarsiullugu bankimut atorniarneq.

4. Nerisassanut atugassanut missingersuut

- a. $378,65-253,45 = 125,20$ kr.
 b. $(378,65-253,45)/378,65*100 = 33 \%$

5. Iserternersiorneq - Housewarming

- a. 579,45 kr.
 b. Pisiassat siulliit6-it qinerneqassapput. Iggisissat kinguleqqiutit snacksillu piumasunut qinerneqarsinnaapput.
 c. Atuartut qinikkaminnik tunngavilersuissapput.

PRISLISTE

2 kg nersussuamineq aserortigaq 95,50 kr.
 Lasagnepladet 19,95 kr.
 Tomatpure 9,95 kr.
 2 qillertuusat tomatit amiikkat 12,95 kr.
 1 literi fløde 32,95 kr.
 3 kg naatsiat 44,95 kr.

1 puiaasaq rødvin 99,95 kr.
 6 sodavandit puiaasat 79,95 kr. puui ilanngunnagit
 2 sikut flødeis 64,95
 Vaffelør, nøddecreme-tallit 22,95 kr.
 2 puusiat chipsit 45,50 kr.
 Osterejet 22,95 kr.
 Peanuts-it 26,95 kr.

**KATILLUGIT:
579,45 kr.**

Sulissutigisassaq 3: Illoqarfik nutaaq

1. Aningaasartuutit aaliangersimasut

- a. $(27.141/3)+1200+(945/12)+1550+349+(495/12) = 12.266$ kr
- b. Aningaasartuutit aaliangersimasut: Inimut akiliut, kiassarnermut akiliut aamma sillimmasiineq.
Sinneri mobil/internet, TV-pakki computerimullu immikkut sillimmasiineq saniatigut qinerneqarsinnaapput.
- c. $1.200*0,95 = 1.140$ kr.

2. Naartuneq

- a. Atuartut pisiassaminnik qinersissapput. Annerpaamik pisiarineqarsinnaapput:
Atisaaqqat tamakkerlugit: $917,35 +$ pequtit atortullu: $9.285 = 10.202,35$ kr.
- b. Atuartut pisiassatut qinersimasartik akii katissavaat.
- c. $9.285*0,90 = 8.356,50$ kr.
 $9.285-8.356,50 = 928,5$ kr.

3. Igaffimmi atortut

- a. Tamakkerlugit akeqarput: $6.954,65$ kr.
Oqaloqatigiissutigineqarsinnaavoq atortut sorliit ulluinnarni pinngitsoorneqarsinnaanginnersut.
- b. Minnerpaamik marluk, kisianni amerlanernik pisisinnaaneq tunngavilersorneqassaaq.
- c. Minnerpaamik tiitorfiit marluk, kisianni tiitorfinnik amerlanernik pisisinnaaneq tunngavilersorneqassaaq.

